Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 210. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ЖОВТНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 1, 1980 No. 210. VOL. LXXXVII.

СКВУ ВИСЛАВ МЕМОРАНДУМ ДО УЧАСНИКІВ МАДРИДСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Торонто, Онт. (СКВУ). — Мадридська конференція для перевірки виконання Гельсінкських угод, яка відбуватиметься від 11-го листопада ц.р. до березня 1981 р., дає чергову можливість порушити на світовому форумі справу заперечення основних людських і національних прав в Україні.

Президія Секретаріяту СКВУ та Комісія Прав Людини СКВУ звернулися до західніх держав-учасників конференції з проханням поставити такі вимоги до совєтського уряду:

Негайно звільнити ув'язнених членів Української Гельсінкської групи та всіх ув'язнених правозахисників;

Припинити арешти громадян і запроторення їх у в'язниці та психіятричні установи за висловлення їхніх політичних, релігійних та інших поглядів і переконань;

Припинити нелегальне й несправедливе переслідування Української Автокефальної Православної Церкви, Української Католицької Церкви, Ради Церков Євангельських Християн-Баптистів і інших віровизнань;

Усунути всі перешкоди для з'єднання родин та еміґрації тих осіб, які бажають покинути СССР, незалежно від їх національности, віровизнання чи політичних переконань.

Для належного обґрунтування цих вимог Комісія Прав Людини виготовила обширний збірник аналітичних статтей і документів, що його розіслала до згаданих урядів і до організацій-членів СКВУ.

У співпраці зі Закордонним Представництвом Української Гельсінкської групи та з українськими інформаційними службами, Комісія Прав Людини СКВУ приготовляє широку інформаційну акцію, щоб довести до відома світової громадськости факти про переслідування українців за політичні та релігійні переконання.

Комісія Прав Людини закликає цілу українську спільноту у вільному світі підтримати цю діяльність. Комісія закликає проводи українських організацій негайно звернутися до урядів своїх країн з відповідними меморандумами, а в місяці листопаді влаштувати маніфестації й проводити інформаційні акції.

ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Бонн, Західня Німеччина. — Вибори до західньонімецького парляменту, які відбудуться 5-го жовтня, викликають величезне зацікавлення не лише в Німеччині, але й у світі. Уряд канцлера Гельмута Шмідта мусів би відійти, коли б перемогла опозиційна Християнсько-демократична партія. Соціялісти докладають усіх зусиль, щоб знову вийти переможцем. В Західній Німеччині є 42,8 мільйона виборців, за голоси яких змагаються обидві сторони, переступаючи не раз прийняті парляментарні норми.

Хоч останніми днями стає щораз виразніша перевага соялістів, але все таки лідери Соціялістичної партії не знижують активности, а навпаки кидають усіх людей і засоби в напружену кампанію. Лідерами передвиборчої кампанії соціялістів є канцлер Шмідт і керівник соціялістичної партії, сам колишній канцлер Віллі Брандт. Кампанію християнських демократів веде Франц Йозеф Штравс, теперішній прем'єр провінційного уряду Баварії. Не зважаючи на всі зусилля Штравса, передвиборчі зібрання соціялістів стають численнішими, а християнські демократи не можуть їм дорівняти.

В останніх своїх виступах канцлер Шмідт, відчуваючи свою і своєї партії перевагу, почав щораз більше жартувати з опозиції, називаючи її „нехристиянською", а одночасно заграючи на сантиментах маси виборців. Обговорюючи питання так званих гостей-робітників, тобто робітників з других країн, яких мільйони в Західній Німеччині, він підкреслив, що в цьому мусить бути межа, бо спад господарської активности змушує звільняти значну частину чужинців з праці. — „Ми не є і не можемо бути бюром посередництва праці для цілого світу". А про сучасний життєвий побут пересічного західньонімецького громадянина він висловився образно: „В суботу ввечері батько на телевізорі слідкує за грою у футбол, мати в кухні наставила собі фільм Ґрети Ґарбо з 1948 року, а син внизу приглядається порнографічному фільмові".

Німецька преса, яка пильно слідкує за виступами політичних лідерів, звернула увагу на відпружені виступи канцлера Шмідта, а в останньому його виступі, що з нього подано цитату вище, побачила не лише достатність сучасного німецького життя, але й розклад німецької родини, а головно нездорові течії серед молоді.

ПОМІЖ ІРАКОМ І ІРАНОМ НАСТУПАЄ ІМПАС

Багдад, Ірак. — Дев'ять днів війни між Іраком і Іраном та початкові переваги Іраку на суші не принесли ані оперативної перемоги Іракові, ані внутрішнього заломання Ірану. Розрахунок на внутрішній розклад в Ірані, розтіч у його збройних силах дотепер не оправдав себе. Ірак став перед проблемою повної мобілізації своїх сил і нових масивних атак, на що він не приготований, Іран так само далекий до змобілізування всіх своїх сил, але, перетривавши перший удар противника, може сягати до своїх резерв. В політиці Ірак готовий на перемир'я й переговори, очевидно з урахуванням дотеперішніх успіхів, але Іран категорично відкидає перемир'я.

Як і можна було сподіватися, обидві воюючі сторони переборщують у своїх звітах про перемоги й успіхи. За іранські міста й важливі пункти, про які Ірак кількакратно звітував, що вони взяті, далі відбуваються бої. Не взявши тих міст зі штурму, тепер іракські війська мусять вести вуличну боротьбу. Відноситься це до таких важливих осередків, як Хуррамшар, Агваз, Дізфуль. Відбуваються важкі бої на вулицях Абадану, але іранські війська не спішаться перебрати його, доки не вигорять нафтові улаштування, помпи, збірники ропи й будинки. Це мабуть і є стратегічна ціль Іраку у відношенні до того міста. Іран відплатився за те Іракові атаками на улаштування Базри та головного нафтового порту Іраку Фао з прибережними улаштуваннями аль-Бакр. Так само Іран наніс значні шкоди Іракові в нафтовому басейні Кіркук-Мосуль.

Летунство по обидвох боках ослабило свої акції. Зате з іранського боку щораз виразніше виявляється перевага на морю. Іран домінує в протоці Гормуз, а урядові чинники в Теграні зажадали від арабських країн над Перською затокою наказати іракським кораблям, які шукають захисту в портах тих країн, вийти на повне море. Коли це не станеться, Тегран загрозив бомбленням і артилерійським обстрілом тих кораблів у чужих портах.

Заклик Ради Безпеки Об'єднаних Націй перервати бойові акції Ірак негайно прийняв під умовою, що й друга сторона прийме. Іран цей заклик, як і всі інші відкинув. Без будь-якого успіху закінчився побут президента Пакістану Мохаммеда Зія уль-Гака в Теграні, накликування різних арабських урядів, а пропозиції лідера ПВО Ясіра Арафата Тегран відкинув з негодуванням. На пропозиції Іраку закінчити війну за ціну передання Іраном повної суверенности Іракові над Шатт аль Араб, деяких теренів біля границі, островів Малого і Великого Танбів та Абу Муса „в арабські руки" та завести демократичний лад, Іран відповів своїми контрпропозиціями: президент Іраку Саддам Гуссейн негайно уступить, іракські війська відійдуть з терену Ірану, або здадуться, а Базру й околицю з улаштуваннями переберуть іранські частини.

Мохаммед Аль Раджай, прем'єр іранського уряду, далі твердить, що це ЗСА через Ірак ведуть війну з Іраном, але, не зважаючи на те, аятолла Рафсанджані, предсідник іранського парляменту поінформував, що справа звільнення американських закладників і далі є на порядку нарад парляменту, хоч покищо дискусія на цю тему не ведеться.

ЗАСУДИЛИ ОЛЬГУ ГЕЙКО-МАТУСЕВИЧ

Ню Йорк, Н. Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з повідомленням Міжнародної Амнеетії, 28-го серпня цього року засудили в Києві на три роки ув'язнення члена Української Гельсінкської групи Ольгу Гейко-Матусевич.

Ольга Матусевич-Гейко

Ольга Гейко народилася 9-го вересня 1953 року в Києві. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету на відділі чеської мови та літератури. 17-го січня 1976 року вона одружилася з Миколою Матусевичем, а 23-го квітня 1977 року його арештували органи КГБ за те, що він був членом-засновником Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод. Матусевича засудили на сім років таборів і п'ять років заслання. Від часу арешту її чоловіка Ольгу Гейко постійно переслідували органи КҐБ. Їй відмовили дозволу виїхати з СССР, а 12-го березня цього року її заарештували за ширення „наклепів" на совєтську владу (стаття 187-І КК УРСР).

• • •

Вячеслав Чорновіл, вчетверте засуджений на п'ять років таборів, продовжує голодівку. Як відомо, його засудили за „намагання зґвалтувати"— обвинувачення, що було пляновою кагебівською витівкою.

Чорновола останньо перевезли до концтабору. Його адреса така: Якутськая АССР, пос. Табага, учр. ЯД —40/7.

На цю адресу слід висилати йому листи, картки і телеграми.

У Філядельфії переведено акцію в обороні Половчака

Філядельфія, Па. (Х.С.). — В четвер, 18-го вересня ц. р., біля Індепенденс Голл о год 7:30 вечора була переведена акція в обороні Володимира Половчака, який не бажає повертатися з батьками до Совєтського Союзу.

Акцію перевів філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні. Старші і молодь із запаленими свічками в руках співали відповідні пісні та рецитували молитви. Голова Комітету Уляна Мазуркевич при допомозі голосників інформувала зібраних і перехожих громадян про ціль демонстрації та вияснювала, чому Комітет підтримує бажання підлітка, 12-річного Володимира, не повертатися з батьками.

Інші члени Комітету в тому часі роздавали летючки із перекладом на англійську мову статті Святослава Караванського „Павлик Морозов і Володимир Половчак," що була друкована в „Свободі" ч. 198 з 13-го вересня, а зацікавленим давала додаткові інформації. Переведену акцію піддержки закінчено відспіванням національного гимну.

На демонстрацію прибули репортери з філядельфійських телевізійних станцій, які у вечірніх годинах і наступного дня показували перебіг демонстрації на телебаченні.

ІСНУЄ ЗАГРОЗА НОВИХ СТРАЙКІВ У ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — Аґенство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформує з Варшави, що карабельні робітники в Ґданську, які відомо, перші започаткували були страйк, що опісля поширився був на цілу Польщу, знову погрожують страйком, якщо центральний уряд у Варшаві не розпічне здійснювати цю програму, яка була прийнята у висліді домовлення між представниками варшавського уряду і робітничим комітетом і в наслідок чого було припинено страйк портових робітників у Ґданську.

Дисидентська група, яка називає себе Комітетом оборони робітників заявляє, що робітники Ґданська проведуть цієї п'ятниці, 3-го жовтня ц.р., одногодинний страйк перестороги, щоб таким чином запротестувати проти дуже повільного здійснювання обіцянок, а зокрема загальної підвишки платень. Якщо, однак, і після одногодинного страйку уряд не реаґуватиме, робітничий комітет проголосить нову дату загального страйку в Ґданську. Реґіональні комітети, які репрезентують різні підприємства і тисячі робітників у цілій Польщі заповіли свої наради, на яких також буде прийнята постанова чи одногодинний страйк має відбутися тільки в Ґданську чи також в усіх більших містах Польщі.

Страйки польських робітників, які тривали майже місяць часу, закінчилися великими здобутками для робітників і створенням вільної профспілки, яку вже визнав повітовий суд у Варшаві і трагедією для Компартії, бо у висліді страйку мусів уступити із становища першого секретаря Едвард Ґєрек, а на його місце прийшов Станіслав Каня. Західні дипломати твердять, що наступлять вкоротці дальші зміни, пересунення і чистки в польській Компартії, Центральний Комітет якої засідатиме незабаром, щоб проаналізувати справи економіки і встановити чи уряд буде спроможний виконати все те, що було обіцяно робітникам у переговорах в Ґданську. Тільки самі підвишки платень робітникам виносимуть 3,5 більйона долярів у річному відношенні. Газета „Жице Варшави" перестерігає, що у висліді здійснення обіцянок для робітників Польща може опинитися перед тяжкою, чи як каже газета „варварською" формою інфляції, браку товарів першої потреби і розквіту чорного ринку, який і так уже існує у багатьох містах Польщі, оминаючи зручно урядову контролю, яка неспроможна вже опанувати ситуації.

Відзначать 15-ту річницю смерти президента УНР

Філядельфія, Па. — Заходами Представництва Державного Центру Української Народної Республіки в ЗСА відбудеться всегромадське вшанування 15-ої річниці смерти президента УНР, св. п. д-ра Степана Витвицького, і 17-ої річниці смерти дружини президента св.п. Меланії Витвицької, у неділю, 19-го жовтня цього року, в Бавнд Бруку, Н.Дж.

У програмі: год. 12:30 — похід до могили, покладення вінка від ДЦ УНР в екзилі і Панахида; год. 1:30 — поминальний обід у залі Об'єднання Українського Православного Сестрицтва і Братства з програмою, у якій візьмуть участь: мгр Іван Скочиляс — слово, драматичне сопрано Юлія Шашаровська, акомпаньяторка Лідія Бульба, і акторрежисер Володимир Шашаровський — деклямація.

У цей день у музеї Церкви-Пам'ятника відбудеться виставка речей св.п. президента.

Організації та особи, що бажають взяти участь, проситься зголошуватися на адресу Представництва ДЦ УНР в ЗСА до 13-го жовтня ц.р. Representation of the Ukrainian Democratic Republic in exile, USA Bureau, 1211 68th Avenue, Philadelphia, Pa. 19126.

Парафія св. Тройці в Ірвінґтоні відзначить срібний ювілей

Ірвінґтон, Н. Дж. (А.Д.) — У суботу й неділю, 4-го і 5-го жовтня, тут відбудеться ювілейне святкування Української Православної Парафії св. Тройці з нагоди 25-ти річчя її заснування.

В суботу, 4-го жовтня, о год. 7-ій вечора, в залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, відбудеться концерт, в якому виступлять: соліст Метрополітальної Опери в Ню Йорку, басбаритон Андрій Добрянський, скрипаль Рафаїл Венке, акторка Валя Калин, пяністи Роман Стецура, Карло Себак і Андрій Мірчук. Виступатиме Ансамбль Бандуристок ім. Лесі Українки під керівництвом Ніни Ґаліон і церковний хор парафії св. Тройці під керівництвом інж. Дмитра Олійника.

У неділю, 5-го жовтня, о год. 10-ій ранку, відбудеться Архиєрейська Служба Божа, яку очолить Архиєпископ Константин із Чікаґо. Владика Константин є членом Собору Єпископів, УПЦеркви в ЗСА, головою якого є Блаженніший Митрополит Мстислав.

Архиєпископові Константинові слослужитимуть: колишній довголітній настоятель цієї парафії, а тепер голова Консисторії УПЦеркви в ЗСА протопресвітер Артемій Селепина, протоієрей Сергій Непріль і протодиякон о. Володимир Поліщук.

Архиєпископ Константин

Перед Архиєрейською Службою Божою, о год. 9:45 відбудеться зустріч Владики Константина з ветеранськими і молодечими організаціями Нюарку-Ірвінґтону.

В год. 1-ій по полудні в парафіяльній залі відбудеться бенкет, в якому візьмуть участь Архиєпископ Константин, протопресвітер А. Селепина, дооколичні духовні отці, представники організацій і парафій. Під час бенкету в мистецькій частині виступлять: солістка церковного хору Віра Яворська і пяніст А. Мірчук.

Б. Денисик став членом виборчого комітету Реґена

Вашінґтон. — Крайовий Комітет Республіканської партії номінував Богдана Денисика повітовим директором виборчого комітету за вибір Роналда Реґена на президента і Джорджа Буша на віцепрезидента у виборах 4-го листопада. До повіту входять місцевості: Вашінґтон, Балтімор і Делевар. Завдання цього комітету буде не тільки розповсюджувати літературу, займатися веденням телефонічної кампанії в користь названих кандидатів і проявляти іншу передвиборчу активність, але також шукати підтримки для республіканських кандидатів у національностевих групах.

Богдан Денисик, як відомо, був глибоко заанґажований у передвиборчій кампанії Реґена у характері директора для справ національностевих груп. Він є також активний в українському зорганізованому житті, а саме: є віцепрезидентом Відділу УККА у Вашінґтоні, заступником голови Відділу Товариства Українських Інженерів Америки, а раніше виконував функцію директора Інформаційного бюра УККА у Вашінґтоні.

У світі

МЄЧИСЛАВ МОЧАР, колишній претендент до очолювання польського комуністичного режиму, людина „твердої руки", шеф поліції і міністерства внутрішніх справ, якого Едвард Ґєрек усунув з Політбюра 1971 року, знову повертається до впливів. Мочар вславився був, як послідовний антисеміт, який перевів чистку жидів з публічного життя і з керівних урядів „в робітничій Польщі" 1967-1968 роках, як голова Найвищої державної контролі не лише заповів нову чистку, але й почав своїми людьми обсаджувати високі державні пости. Поширюються поголоски про його поворот до польського Політбюра. А покищо два його близькі співробітники, — Валєри Намйоткевіч перебрав відділ ідеології в ЦК партії, а Юзеф Кляса — відділ преси й пропаґанди, — очолили дві ключові позиції в державному й партійному керівництві.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ одним голосом більшости висловив недовір'я урядові прем'єра Франческа Коссіґи і цим змусив його здимісіонувати. Причиною схвалення недовір'я була ощадностева політика, що її запроваджував уряд Коссіґи. Уряд Коссіґи намагався ощадностями, зменшенням державних запомог піднести вартість італійської ліри та зменшити інфляцію, яка осягнула 20 відсотків у річному відношенні. Крім цього, він загамував принимання нових державних урядників і категорично протиставився підвищці платень і заробітків. Від шости років це був перший уряд, який мав парляментарну більшість, та це його не врятувало.

В МОСКОВСЬКІЙ „ПРАВДІ" появилася вже третя стаття, підписана тим самим криптонімом Павлова, під яким звичайно скривається офіційна енунціяція совєтського уряду, у якій заатаковано незалежні профспілки польських робітників. Московські чинники, очевидно, намагаються пов'язати польський незалежний профспілковий рух зі закордоном. Речник незалежних профспілок Анджей Колодзєй в телефонічному інтерв'ю поінформував, що профспілка портових робітників у Ґданську зарядила одногодинний страйк, протестуючи проти недотримання урядом прийнятих на себе зобов'язань у справі підвишки платень робітникам. Колодзєй додав, що страйкуючі робітники і їхня профспілка звернулися до всіх інших польських профспілок, щоб ті солідаризувалися з ними, взявши зі свого боку участь у цьому одногодинному виступі.

СКРАЙНІ ПРАВІ ТЕРОРИСТИ В ПАРИЖІ, які називають себе Організація европейських націоналістичних груп, обстріляли з кулемета одну з паризьких синагог. Крім тієї атаки, того самого дня були ще чотири інші атаки на різні жидівські інституції в Парижі: на дитячий садок, школу, жидівський пам'ятник і ще одну меншу синагогу. Спричинників тих нападів не схоплено на місці вчинку, але поліція заарештувала дві особи, запідозрені в них. Одним з заарештованих є Марк Фредеріксен, який уже був під судом за протижидівські виступи, а тепер очікує присуду за накликування до расової ненависти й міжрасової боротьби. Марк Фредеріксен є лідером тієї Організації европейських націоналістичних груп.

В Америці

ДЖОРДЖ БУШ, республіканський кандидат на віцепрезидента, знову заатакував президента Картера за його тактику у веденні передвиборчої кампанії. Буш уважає, що Картер тому повів атаку, критикуючи характер Роналда Реґена і називає його расистом, щоб відвернути увагу спільноти від його невдалої економічної політики, яка довела ЗСА майже до цілковитої руїни і створила серед американського народу атмосферу безнадії. Джордж Буш, повторяючи за Реґеном, заявив, що жадний відповідальний політичний діяч не є і не може бути за розпаленням війни.

КОКУС НЕҐРИТЯНСЬКИХ ЧЛЕНІВ СЕНАТУ і Палати Репрезентантів закликає чорне населення масово реєструватися до виборів, але покищо стриматись від заяв, які зобов'язували б чорних виборців від підтримки цього чи іншого кандидата. Деякі лідери Демократичної партії закидали неґритянським провідникам, що вони тенденційно суґерують чорним виборцям підтримувати республіканського кандидата Роналда Реґена. Очевидно, названий кокус категорично заперечив такі твердження кажучи, що неґритянські виборці віддадуть свої голоси тому кандидатові, який на їхню думку зробить максимум зусиль для покращання долі чорного населення в ЗСА і підтримуватиме повну десеґреґацію американського шкільництва.

ІРАНСЬКІ СТУДЕНТИ, які перебувають у З'єднаних Стейтах Америки тимчасово, або взагалі не мають права на перебування, знову почали влаштовувати публічні демонстрації із засудом „американського імперіялізму" і з вимогою, щоб Америка „закінчила інтервенцію у країнах Близького Сходу". Біля 300 таких „студентів" маршували в неділю, 28-го вересня ц. р., в Ню Йорку від Вашінґтон сквер парку до головної квартири Об'єднаних Націй. Демонстрація була мирною, крім висловів невдоволення з американської сторони і кидання бальонів, наповнених водою на голови демонстрантів при виході з Вашінґтон сквер парку.

НАЙБЛИЖЧІ СПІВРОБІТНИКИ і дорадники президента Джіммі Картера доражують, щоб ЗСА збільшили продукцію плутонію, потрібного для продукції атомової зброї, але, як інформують пресові аґенства, Уряд ЗСА не прийняв ще жадного рішення в тій справі. Департамент оборони визнав, що запаси плутонію, які переховуються у спеціяльних сховках, не будуть вистачальними, якщо Уряд рішить збільшити продукцію атомової зброї нового типу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечні події у Південній Кореї

Південна Корея, у більшій мірі чим Японія, відіграє першу ролю в американській воєнній стратегії на Далекому Сході, тому то присуд смерти на визначного демократичного провідника, Кіма Дай Юнґа, свідчить про банкрутство американської закордонної політики в Азії.

Чотири роки тому, президент Картер перестеріг тодішнього президента-диктатора Парка, що систематичні репресії населення, а головно опозиції, можуть мати неґативні наслідки для американської піддержки його уряду.

Особливо тепер, під час своєї виборчої кампанії, якщо президент Картер зуміє врятувати життя Кіма, це дуже легко він зможе приписати на карб своєї заслуги.

Як відомо, ген. Чун Ду Гван прийшов до влади шляхом мілітарного перебрання влади, порушуючи делікатно-збалянсовану структуру команди Об'єднаних Націй. А коли Кім та його однодумці зорганізували протести, домагаючися демократичних виборів, Кіма ув'язнено, а його симпатиків знищило військо в провінційній столиці Кванґджу, як „бунтівників". Самого Кіма обвинувачено в комунізмі та „державній зраді" і тепер засуджено на кару смерти.

Іронія долі полягає в тому, що, згідно зі заявою Джерома А. Когена, директора Східньоазійських Юридичних Студій в Гарвардському Інституті, Кім не тільки є побожним римо-католиком, але ще „Джеферсонським демократом". Не зважаючи на всі перешкоди і переслідування, Кім далі вірить в можливість існування у Південній Кореї демократичного уряду.

Якщо його стратять, то світ побачить, що немає великої різниці між урядами Південної й Північної Кореї, бо ані в одній, ані в другій частині Кореї немає правосуддя. Бож Кім, кандидуючи в 1971 році проти президента Парка, здобув 45 відсотків загальних голосів, що свідчить про його популярність серед корейського народу.

Уряд ЗСА склав рішучий протест проти зфабрикованого процесу Кіма, заявляючи, що всі обвинувачення проти нього є безпідставні.

Якщо ген. Чун прикаже виконати присуд і Кіма стратять, то це може викликати нову кризу між ЗСА та урядом Південної Кореї, що з черги може спонукати комуністичну Північну Корею почати інвазію, піддержану Москвою, щоб загарбати Південну Корею.

Ясно, що ген. Чун, щоб його уряд міг вдержатися, мусить мати піддержку Америки. Отже, цим самим, завданням президента Картера в цій справі є говорити з ген. Чуном про негайне помилування та звільнення Кіма, та всіх інших політичних в'язнів. Щобільше, уряд ЗСА повинен домагатися, щоб Південна Корея повернула знову на шлях шукання одвертої політичної системи правління, з якого її завернено, саме мілітарним захопленням влади ген. Чуном.

Америка має цілий ряд арґументів, щоб у цій справі переконати ген. Чуна — і це не тільки відтягнення американських збройних сил з Південної Кореї, — що було б із великою шкодою для безпеки Америки. Але Вашінґтон міг би здержати продаж американського узброєння, перервати переговори в справі позичок з Експортово-Імпортованого банку, — а це все конечне для стабілізації Південної Кореї.

Можна сподіватися, що ген. Чун добре знає, як далеко він може піти без допомоги Америки. Тому тут все залежне від рішення президента Картера, а з цим і приборкання диктатора в Південній Кореї.

РОСІЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ, закликаючи всіх інших комуністів і зближених до них лівих соціялістів та інших до інтернаціоналізму, самі завжди були найбільші патріоти російського народу і „єдиної неділимої Росії". Але те, що тепер діється в СССР з постійним підкреслюванням російського патріотизму, „собіраніем русскіх земель", вже давно перейшло всякі межі приличности, а є просто славославленням чорносотенщини і панрусизму, нічим неприкритого російського імперіялізму. Безпосередньою причиною до цього є шістсота річниця Куликівської битви, про яку і в зв'язку з якою панеґірики російському імперіялізмові не знають ніяких меж. Але й усі інші нагоди до цього використовують большевики. Ось згадка про відомого поета Александра Блока: „С Россией навсегда. Александр Блок... отпев старую Россию и прославив новую рожденную в Октябре..." („Голос Родини", ч. 35, 1980).

Т.Т.

ПЕРЕСПЕКТИВИ КОНФЛІКТУ ІРАК — ІРАН

Уже перший тиждень війни між Іраком і Іраном виявив основні слабі й міцні сторони обох противників. Не зважаючи на несподіваний наскок й на початкові перемоги, Іракові не пощастило осягнути оперативного рішення у перших семи днях. Факт цей відіб'ється не лише на дальшому розвиткові подій на воєнному театрі, але ще більше на дальшому політичному розвиткові ситуації.

Уже в понеділок вранці, 22-го вересня, іракські літаки заатакували несподівано цілий ряд іранських летунських баз. Але чи через неточні розвідчі дані, чи невмілe плянування, а може невдатне переведення плянів летунство Іраку не змогло спаралізувати іранського летунства. Наслідком того іранське летунство почало зразу відплатні налети на Ірак, наносячи йому болючі шкоди і втрати. Іранське летунство від початку бомбило порт, рафінерії і промислові об'єкти Базри, а серед них щойно пущений в рух величезний петрохемічний комплекс і вивело їх з ладу. Порт і нафтові ладункові улаштування Базри втратили свої технічні можливості, інші об'єкти — у вогні, а новий петрохемічний комплекс прийшлося замкнути, евакууючи технічний персонал, з якого частина зразу подалася додому за кордон. Знищення бо такі значні, що забере багато часу, заки їх можна буде відбудувати. І в тому велика невдача Іраку.

Так само в перших днях іранське летунство почало престижеві налети на столицю Іраку Багдад. Заохочене тими успіхами іранське летунство поширило свої удари на північ на головні нафтові поля Іраку Кіркуль і Мосуль і там також спричинило значні шкоди. Летунство Іраку вже першого дня заатакувало летовище в Теграні, але навіть не знищило на ньому бетонового полотна, чим уможливило іранським бойовим літакам старти й приземлення. Надії Іраку на розклад в іранському летунстві не оправдалися, хіба тільки частково. Не зважаючи на брак частин, на моральний розклад старшинського корпусу чимала частина бойового іранського летунства залишилася спосібною до акції.

Зате оправдали себе надії іракського керівництва стосовно сухопутніх військ Ірану. Від першого дня боїв ті виявили себе нездатними до значнішого спротиву ворогові. Завдяки власне тому перший тиждень сухопутніх боїв приніс Іракові щедрі перемоги: Абадан з найбільшою у світі рафінерією нафти, Хоррашар-великий порт і індустріяльні улаштування в Матт аль Араб, Агваз — столицю Арабістану /Кузістану/, Мусіян, Мегран Кваср-і-Шірін, важливий пункт на головному шляху до Теграну тощо.

Морські бої принесли втрати обом сторонам, Іран, мабуть, потерпів більше, у висліді чого цілий Шатт аль Араб опинився під домінацією Іраку, але його заповіджені акції проти проливу Гормуз і виходу в залив Оман, Арабське море і Індійський океан не здійснилися. Іран і далі домінує на своїх прибережних водах в проливі Гормуз і на схід та на захід від нього.

Обидві сторони, не здобувши вирішних перемог, ані не зазнавши неви лічимих невдач, увійшли в період продовженої війни. Та тут для них найбільша складність. Вони не мають власного воєнного промислу, фабрик амуніцій, ракет, частин до летунства, танків й тому не можуть пробувати тактики вичерпання ворога, або обидві вони дуже на вичерпання вразливі. Іран позбувся джерела свого постачання у ЗСА своєю самогубною політикою, а Ірак не отримав запевнення від Москви, що діставатиме в достатній кількості потрібні йому воєнні матеріяли. Вправді Москва заявила, що договорені перед тим достави вона виконає, але місія Тафіка Азіза віцепрем'єра Іраку та найближчого приятеля й співробітника президента Саддама Гуссейна до Москви для наладнання воєнного постачання не увінчалася успіхом — і той після триденного побуту в Москві відлетів до Парижу, щоб спробувати кращого щастя в другого найбільшого доставця зброї й боєприпасів.

Відкрили шлях

Війська Іраку, здобувши перевагу над іранськими здекомплетованими частинами та над крикливими, але небоєздатними ісламськими „революціонерами" відкрили собі дорогу до великого гірського ланцюга Загрос, який відділює решту Ірану. І тут вони опинилися перед найбільшою проблемою для себе. Гори Загрос тягнуться з півночі на південь Ірану високим ланцюгом, що широкий у деяких місцях на 300 миль, без залізних і битих шляхів є природною перешкодою, якої іракська армія не здолає.

В одному обидві сторони зазнали нищівних ударів, наслідки яких вони відчуватимуть довго. Іран зруйнував Базру і її нафтові улаштування та промисел і наніс значних шкід Кіркукові і Мосулеві, Ірак до тла зруйнував, а наостаток здобув Абадан. Без Абадану Іран вкоротці не буде мати доволі пального ані для побутових і промислових цілей, ані тим більше для летунства. Силою наведених фактів політичний елемент вкоротці набере вагомої сили.

В Ірані величезну ролю може відіграти розвиток подій внутрі. Тут може наступити повен хаос, якщо при владі далі залишиться аятолла Хомейні і його дорадники. Але може прийти до перевороту, або до зміни влади, яка може взятися до мобілізації країни. В Іраку уряд Гуссейні тримає міцно в руках владу і тільки несподіваний удар якоїсь унутрішньої кліки може змінити той стан.

Політичні вигляди

Назовні дві головні сили — ЗСА і СССР — задеклярували невтралітет. Тільки між тими силами і їхнім невтралітетом величезна різниця. Вашінґтон прагне тільки двох речей: визволити 52-ох закладників та забезпечити доплив пального з району Перської затоки. Москва має зовсім інші замисли. Вона не від сьогодні приготовляє можливості війни на терен Близького Сходу, як вирішна сила. Донедавна Москва розраховувала на Ірак і постачала йому всю можливу зброю, але вона не дуже певна за Ірак. Іракський режим два роки тому виарештував керівництво комуністичної партії Іраку, 21 осіб повісив, решта коротає вік у тюрмах, або втекла за кордон. Крім цього вже від довшого часу Ірак глядить у бік Західньої Европи, а головно Франції, звідки він дістав велику масу зброї, технічного устаткування, навіть допомогу в побудові термоядерних електрівень, а дехто навіть припускає, що Франція створила йому можливості пробувати створити власну атомову бомбу. Іран розсаджуваний зісередини національними меншинами - курди, азербайджанці, туркмени на півночі, а на півдні і на заході араби. До того внутрі — зростаюча на силі комуністична партія Тудег. Для Москви може постати шанса використати ту ситу-

(Закінчення на стор. 3)

Святослав Караванський

ДРУЖНЯ БЕСІДА

Питання: Як ми можемо звідси вплинути, щоб українські ансамблі приїжджали на виступ до Америки?

Відповідь: Очевидно, що йдеться про ансамблі із СССР, бо на приїзд українських ансамблів з Канади або Европи впливати не треба — їх просто треба запросити і вони приїдуть.

Щодо ансамблів із СССР, то їхнім приїздом керує московська політична мафія, посилаючи їх туди, куди їй вигідно і потрібно у дану хвилину. Отже треба впливати на цю мафію. А що значить впливати на них? Треба заслужити у них ласки, тоді вони зглянуться і пришлють ансамбль. Мені здається, що це дуже хисткий шлях для українців, і я нікому не радив би йти цим шляхом.

Крім того я не бачу великої потреби у приїзді совєтських ансамблів. Я бачив і чув виступи українських американських ансамблів, і мушу сказати, що вони справляють дуже добре враження. Зовсім оце недавно я був у Міннеаполісі. Було свято. Український день. І на цьому святі виступали аж два українських танцювальних ансамблі. І ще й як виступали! Молодці танцюристи! Молодці і керівники: хореограф Я.Білий та хореограф М.Павлишин.

Танцювальні ансамблі є скрізь, де живуть українці. До речі, я чув, що в Чікаго є ансамбль танцюристів під орудою мого земляка з Одеси, який нараховує у своєму складі понад 50 виконавців.

Є дуже талановиті співочі колективи по всіх місцях поселення українців.

Я гадаю, що замість запобігати ласки у московських гендлярів українською мистецькою спадщиною, нам треба більше уваги приділяти своїм ансамблям і для виявлення наявних талантів організовувати фестивалі-конкурси співочих та танцювальних ансамблів з усієї Америки та Канади. Такий фестиваль мав би стати святом української культури. І для найкращих ансамблів виділити з культурних фондів премії та поставити їх під постійну опіку громадянства.

Отут для любителів української музики, співу і танців відкривається широке поле діяльности. Організуйте фестивальний комітет, зверніться до українських організацій, щоб такий фестиваль організувати. Я не думаю, що на ваш заклик не відгукнуться. Наполягайте, пишіть до преси. А найкраще місце, на мою думку, для такого фестивалю — Союзівка, хоч можна вибрати й інші місця.

Одним словом, ніж чекати ласки від московського дяді, озирнімось округ себе — які чудові є серед нас таланти!

Питання: Як дістаються всі інформації з тюрем на вільний світ?

Відповідь: Ці інформації дістаються різними шляхами та каналами. У кожному конкретному випадку шляхи різні і залежать від винахідливоститих, хто передає інформації. Розповісти конкретно, як саме це робиться, неможливо, бо кожен, хто передає інформації, має свої власні методи. Крім того робити ці методи загальновідомими не можна ще й тому, що за цими каналами та методами полює КГБ. А полює воно за ними для того, щоб, знаючи їх, спинити потік небажаної їм інформації.

Звичайно, що це питання цікаве, бо й справді совєтські тюремщики роблять усе, щоб не допускати виходу у світ жадної інформації з тюрем. Наприклад, на побаченнях заборонено мати олівці та папір. Тих, хто йде на побачення, переодягають у спеціяльний одяг. Протягом побачення не можна виходити з кімнати побачень. Перед побаченням і після побачення в'язнів старанно обшукують. Так само ретельно цензуруються листи в'язнів. Систематично проходять обшуки і в камерах, де живуть в'язні і всяка підозріла „писанина" вилучується. І попри всі ці заходи інформація виходить. Значить, людська винахідливість — розум людський — дужче від тупости та люті тюремщиків.

Володимир Душник

КОНТРОЛЯ МОСКВИ НАД В'ЄТНАМОМ

Коли в 1975 році американські збройні сили відійшли з Південного В'єтнаму, залишили за собою добре розбудовані воєнні бази, якими тепер оволодів Совєтський Союз, що, згідно з оцінкою американських розвідчих кіл, уможливило в неймовірний спосіб збільшення діяльности совєтської фльоти та авіяції в південносхідній Азії.

Рішення в'єтнамського комуністичного уряду дати Москві можливість користуватися пристанею в заливі Кам Ранг спричинилося до:

— Подвоєння розвідчих летів совєтських розвідчих літаків типу ТУ-95, які оперують з В'єтнаму;

— Частіше порушення японських, філіппінських і гонґконґських воздушних шляхів, створюючи замішання серед японських, американських і філіппінських летунів;

— Встановлення „воздушного мосту" з важливої совєтської мілітарної бази у Владивостоку до Ганою у В'єтнамі, користуючись ним для перевозу воєнного матеріялу для в'єтнамців.

Зріст совєтської воздушної активности, разом зі збільшення совєтської морської сили в південносхідній Азії, змінив колишній погляд про рівновагу мілітарної сили в тій частині світу.

Положення Совєтського Союзу не може бути кращим," — сказав один азійський знавець мілітарних справ. „За одним замахом (захоплення американських баз у В'єтані), „вони встановили мілітарну перевагу на південних кордонах Китаю, так, що Південно-Китайське море перестало вже бути американським озером; і СССР встановив свої можливості аж до Індійського океану."

Усе це доконало без найменшого слова протесту чи протиакції з будь-якої сторони. Присутність двох модерних розвідчих літаків типу ТУ-95 призначені до боротьби проти підводних човнів та мають зв'язок із совєтським літаконосцем „Мінс", який патрулює Південно-Китайське море та Індійський океан.

Присутність совєтського підводного човна в заливі Кам Ранг підтверджує попередні здогади, що цю пристань, розбудовану американськими збройними силами, коли вони ще були у В'єтнамі, тепер уживає совєтська воєнна фльота. Твердять також, що совєтський підводний човен "Ехо I", який шпигував за американсько-японськими вправами біля Окінави, має свою базу в Кам Рангу.

Філіппінський уряд кількакратно протестував проти совєтських літаків типу ІЛ-65, цим підверджуючи попередні здогади, що СССР мають реґулярне получення між Владивостоком та Ганоєм, перевозячи „совєтських дорадників" та всякого роду узброєння до В'єтнаму.

Мілітарні специялісти твердять, що Південно-Китайське море є тепер майже в цілості під совєтською контролею, загрожуючи не тільки континентальному Китаєві, але також Маляйзії та Філіппінам.

ПАПА РИМСЬКИЙ ІВАН ПАВЛО II ВІДКРИВ черговий синод католицьких єпископів, який має обговорити питання сучасного родинного життя і тих контрсверсій, що в ньому тепер домінують. Папа висловився рішуче в інавгураційній промові на синоді проти розривання подружнього життя та епідемії розводів; проти штучних засобів для стримання запліднення і контролі народин та проти сексуальної активности перед подружніми зв'язками і поза ними. Синод цей триватиме цілий місяць і проти нього вже почалися виступи з різних боків, особливо з боку тих ліберальних кіл, які домагаються, щоб всі ті питання залишити одиниці, яка має їх остаточно розв'язати згідно зі своєю оцінкою. Ватикан неуступчиво займає традиційне становище Католицької Церкви, що всяке людське життя треба зберігати та що родину, як підставу суспільного життя, мусить захищати закон.

Юліян Мовчан

АВТОБУСОМ ПО ЕСПАНІЇ, ПОРТУҐАЛІЇ ТА МАРОККО

(5)

Хоч на мапі протока Ґібральтар виглядає досить вузькою, але треба було понад дві години часу аби нас і наш автобус перевести поромом із міста Ґібральтару до вже зовсім іншого континенту — Африки. Опиняємось на самому північнозахідньому її кінці — Танжері — портовому місті.

Ще в Ґібральтарі ми завважили незвичайну метушню серед арабських пасажирів. Ще в більшій мірі це було помітним у Танжері. В чому справа? Виявилося, що 14-го липня розпочався т.зв. Рамадан — арабський піст. Це значить, що згідно з ісламською релігією на протязі двох наступних тижнів кожного дня, 16 годин на добу, не можна нічого їсти. Але, як і завжди це буває, релігія-релігією, а люди-людьми. Одним це подобається, іншим — ні. Тому, ті араби, які не хочуть постити, на два тижні виїжджають до Еспанії, де ісламські закони безсилі. Але є і другий тип арабів, які хочуть постити, а з цим вони спеціяльно на ті два тижні виїжджають з Еспанії (багато з них туди виїжджає на сезонові заробітки) до Марокко аби відбути Рамадан. Ось чому в ті дні в Ґібральтарі та Танжері тут був такий рух і чому наш пором був змушений причалити до Танжеру з трьохгодинним запізненням. Що край, то звичай!

І не тільки щодо Рамадану. Подібно, як і в інших арабських країнах, також і в Марокко багато жінок від голови до п'ят позамотувані лахміттям чорного кольору. Тільки двоє очей поблискує крізь прорізані дві відтулини у верхній частині того одягу. Чому — зрозуміло. Згідно з ісламською релігією, жінка, яка вийшла заміж, фактично перетворюється навіть в щось більше, ніж у рабиню свого чоловіка. Бо в той час, коли рабиням бодай ніхто не забороняв публічно показуватися так як вони хотіли чи могли, арабські жінки позбавлені навіть цього права. Чому? Бо арабові здається, що коли його жінка вийде на вулицю з непокритим лицем чи в сукні, з-під якої бодай до колін виглядатимуть її ноги, в неї може залюбитися якийсь інший чоловік — і тоді жінки вже немає!

Саме з такою самою метою побудовані (часто повиліплювані) з глини арабські житла. Вони переважно розміщені оподаль від дороги, в незавидних закутинах, з малими вікнами, які виходять не на фронт-вулицю, а на подвір'я. Усе це зроблено для того, аби жінка була якнайбільше захищена від погляду іншого чоловіка, а в хаті вона не мусить ходити з накритим лицем.

У місті Маракеш, що колись було столицею Марокко, із стін одного мінарету розносився приємний запах мускусного дерева (рід груші). Виявилося, що ще 1195 року з наказу тодішнього султана було побудовано в цьому мінареті вежу висотою в 66 метрів. До цементу, який скріплює каміння мінарету, було домішано 960 мішків пахучої маси мускусного дерева, запах якого ще й досі проникає з-поміж каменів. Султан таким чином хотів віддячити Аллахові за перемогу над еспанцями. Цікаво і те, що на протязі шістсот років на верх цього мінарету дозволялося виходити тільки чоловікам. Чому? А тому, що з вежі можна було легко бачити оточене високою огорожею подвір'я гарему...

Звичайно, теперішній султан Марокко Гасан II гарему вже не має, хоча користуючись законом чи правом ісламської віри, він має не одну, а дві жінки. Кажуть, що він міг би задоволитися і однією, проте аби в країні не викликати непотрібного неспокою, він вирішив мати дві жінки. Одну — арабку, а другу — берберійку. Справа в тому, що в Марокко, крім арабів, другою великою етнічною групою є т.зв. бербери — автохтони неарабського і неевропейського походження.

Хоч араб і має право мати більше ніж одну жінку, але практично цим правом у Марокко користується не більше одного відсотка арабів. Чому? Бо такий „бізнес" досить коштовний. Згідно ісламської віри, араб, який одружується з двома чи більше жінками, зобов'язаний усіх трактувати абсолютно однаково, без жадної дискримінації. Практично це означає, що коли він купить, наприклад, черевики одній жінці, то точно такі самі черевики він повинен купити іншій, чи іншим жінкам, і т.д. Ну, а на такого роду „люксуси" не кожен спроможний.

Якщо йдеться про султана (хоч кажуть, що він любив, щоб його називали більш — „цивілізованим" словом — король) Гасана, то хоч він має „тільки" дві жінки, то зате він має аж 12 розкішних палаців в тому числі в Танжері, який ми мали нагоду оглянути і в якому здебільшого перебуває його син-наслідник. Оглядали ми також його палац у столиці Рабат, де постійно проживає король і звідкіля він править країною. Кожної п'ятниці перед головним входом до палацу збирається кілька тисяч людей, щоб побачити, як король іде молитися до недалеко тут розміщеного мінарету.

А взагалі, Марокко — країна великих контрастів. З одного боку — палаци, розкішні вілли з модерними і люксусовими вигодами, а з другого — т. зв. медіни — середньовічні містечка з вузенькими і дуже покрученими вуличками, завалені різного роду „барахлом" і переповнені людьми різного віку, які наче мурашки в муравлищі тиняються то сюди, то туди. Що вони роблять і з чого вони живуть — Аллах святий знає, хоч опухлих з голоду ніде не було видно а також майже немає жебраків.

Тому, що в країні ще й досі немає ніякого забезпечення на старість, старі непрацездатні люди повністю залежні від ласки і неласки своїх дітей. І тому, аби мати більше тієї злиденної забезпеки, араб намагається мати більше дітей не усвідомлюючи собі того, що чим більше в країні людей — тим більшими будуть злидні, бож країна бідна, свого промислу майже немає, і тому все тяжчою стає проблема — як прогодувати бодай наявне населення. Очевидно, про жадну контролю дітонародження — не кажучи вже про аборти не може бути мови — ісламська релігія забороняє ці „модерні штучки"...

Розговорилися ми на цю тему з арабом — заступником головного управителя одного із готелів у Рабаті. Очевидно, він принципово є за султаном, хоча країна потребує соціяльних та інших реформ — в тому числі зменшення впливу ісламської релігії, канони якої гальму-

(Закінчення на стор. 4)

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Українські, не чужі подружжя

Впродовж останнього десятиріччя перед патріотичним загалом нашої спільноти в діяспорі щоразу глибше й болісніше встає проблема збереження наших молодих поколінь від втрати почуття українського патріотизму, національної свідомости. Всі наші засоби масової інформації, як преса, радіо, щоразу частіше й тривожніше б'ють на сполох, закликаючи нашу спільноту рятувати молоді покоління від повної денаціоналізації.

В Україні нашу сторозтерзану націю терором русифікує імперіялістична Москва, а в країнах вільного світу частина нашого загалу, поринає в "благодаті" матеріялізму, затрачуючи інстинкт національного самозбереження, хоч мусіло б бути інакше: розбиті й розсіяні геть по цілім світі, либонь, з журби по ріднім краю ми мусіли б навчитись, де і як його шукати, як писала колись Леся Українка.

А тим часом у нас щоразу меншають чисельно наші молодечі організації й українознавчі школи, щоразу меншає число кваліфікованих ідейних виховників і вчителів. Натомість щоразу більшає число мішаних подруж. Багатьом із нас здається, що нас незабаром поглине збайдужіння й зневір'я.

А, проте, коли уважно заглянемо в життя нашої зорганізованої й незорганізованої молоді, тоді побачимо теж дещо відрадне і переконаємося, що в душах нашого доросту ще жевріє вогник національної свідомости.

Ще існують і діють давно засновані молодечі організації СУМ-А, Пласт, ОДУМ, які безупинно здійснюють свої виховні програми; ще чуємо патріотично-виховні проповіді в наших церквах; ще ж існують, хоч чисельно зменшені, проте виховно-активні українознавчі школи; ще не втратили своєї творчої активности наші громадські об'єднання, зокрема жіночі.

І ось тут слід поділитися з читачами інформаціями про відрадні явища в житті нашої молоді, серед членства Осередку СУМ-А ім. "Крути" на півдні міста Чікаґо, де утворилися три молоді патріотично виховані сумівські подружжя, які заповідаються бути зразковими родинами. До них належать: Іван Пилипчак і Сяня з Диких, день вінчання — 14-го червня; Євген Дем'янчук і Орися з Остапів, день вінчання 6-го липня; Лев Керичинський і Леся з Окрухів, день вінчання — 19-го липня.

Ці новоженці майже всі були активними членами молодшого і згодом старшого юнацтва в Осередку СУМ-А ім. "Крути", а Сяня Дика — пластунка. Більшість з них закінчили восьмирічну українознавчу школу СУМА-ООЧСУ, потім відвідували середню українознавчу школу "Товариства Української Учительської Громади" на півночі Чікаґо. Серед випускників школи є також: Стефанія Чомко, Людмила Ванджула, Тарас Чехар і Зіновій Куц, які склали іспит зрілости з добрим успіхом.

Ці і подібні факти дають нам право на певний оптимізм.

Г.Д.

ПОЧИНАЄТЬСЯ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ СЕЗОН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Місцевий Гурток книголюбів ім. Наталени Королевої під проводом Марії Харини при співучасті місцевого відділу ОЖ ОЧСУ влаштовує в неділю, 5-го жовтня, в залі УСО „Тризуб" літературний вечір Олега Лисяка о год. 4-ій по полудні.

В цій імпрезі візьме участь четверо акторів й акторок українських театрів і один співак, відомі українській публиці, а саме: Ліза Чепіль Марія Лисяк, Ярослав Пінот-Рудакевич, Євген Левицький і співак Нюйоркської опери Юрій Богачевський, який недавно виступав у Філядельфії з ансамблем Нюйоркської опери. Музичний супровід — піяніст Богдан Перфецький. Вестиме імпрезу проф. Богдан Романенчук.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЛІҐА ГОЛОСУЮЧИХ ЖІНОК, яка займається спонзорством дебат кандидатів на президента, запротестувала проти платного оголошення Комітету за вибір Реґена на президента, у якому сказано, що Ліґа підтримує кандидатуру Республіканської партії. Даєн Бровн, речник Ліґи, заявила, що вони мусіли запротестувати проти цього, щоб не створилося враження, що Ліґа дійсно вирішила підтримувати тільки одного з кандидатів.

Перспективи...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ацію. І звідси для Ірану велика небезпека.

Дотепер найбільше пошкодованими вийшли панісламізм і панарабізм. Аятолла Хомейні ексклюзивністю своєї секти, спробами використовувати її на інших ісламських теренах проти других ісламських сект створив клімат для повного упадку паніслямської візії. Панарабізм тратить усі свої шанси у бездонній ворожнечі між арабськими країнами. Хоч усі, або майже всі, вони більшою або меншою мірою заявилися за арабським Іраком, але деякі з них йому аж ніяк добра не бажають, а навпаки.

Місія „доброї волі" президента Пакістану Зія уль-Ґака, як і ухвали ОН покищо ніякого враження ані на Іран, ані на Ірак не зроблять.

ПОДЯКА

В неділю, 3-го серпня 1980 р., в автомобілевому випадку, згинула наша Найдорожча ДОНЯ на 13-му році життя, учениця 7-ої кляси школи св. Йосафата, учениця суботньої „Нашої Української Школи" при Осередку СУМ, і член юнацтва СУМ — Осередок у Філядельфії, Па.

бл. п.

КАТРУСЯ БОХНА

Похоронні відправи відбулися 8-го серпня, у похоронному заведенні Івана Гасина і 9-го серпня 1980 р., в церкві Царя Христа на Найставні — Філядельфія, а відтак Тіло Покійної зложено на українському католицькому цвинтарі на Факс Чейс, Па.

Ми не всилі подякувати всім окремо, тому почуваємось до щирого обов'язку цією дорогою скласти щиру подяку пароховї церкви Царя Христа о. д-рові Біляничеві і капелянові Осередку СУМ ім. УПА о. Романові Мірчукові за похоронні відправи та прощальні слова над домовиною Покійної.

Наша щира подяка о. д-рові Ґавлічеві, пароховї церкви св. Юра в Ню Йорку, за відправлення Святої Літургії і Панахиди на Оселі СУМ в Елленвілл, Н. Й., за спокій Душі нашої Дорогої Доні, як рівнож дякуємо всім Членам команди табору і Таборовикам за участь в поминальних відправах.

Щиро дякуємо нашій Родині п-ву Войт і п-ву Кузів за полагодження всіх справ, зв'язаних з похороном, бо ми обоє в той час перебували в лікарні.

Сердечно дякуємо похоронному заведенню Івана Гасина за взірцеве переведення похорону.

Наша невимовна вдячність Управі Осередку СУМ ім. УПА, а зокрема голові п. Богданові Лужецькому і булавному Відділу Юнацтва СУМ п. Юрієві Наконечному за зорганізовану участь сеньйорів, дружинників і юнацтва СУМ, які взяли участь в похороні нашої Доні, з організаційними прапорами.

Дякуємо всім Близьким і Знайомим за викуплення карток на Служби Божі і за квіти та вислови нам щирого співчуття і розради в час нашого горя.

Сердечно дякуємо директорові Нашої Української Школи при Осередку СУМ, п. Богданові Тодорові за гарну промову під час тризни. Щиро дякуємо п. Юрієві Наконечному за ініціятиву і переведення грошової збірки під час тризни на пресфонд сумівського журналу „Крилаті" в пам'ять нашої Незабутньої Доні, як рівнож щиро дякуємо всім Жертводавцям за щедрі датки.

Наша щира подяка Батьківському Комітетові української школи св. Йосафата при Дітман вул. у Філядельфії, за переведення грошової збірки на Митрополичий Собор Непорочного Зачаття ПДМ у Філядельфії, в пам'ять Покійної.

Наша невимовна вдячність Всім, що відвідали нас в лікарні, а зокрема щиро дякуємо о. д-рові Біляничеві за кілька-кратні відвідини та щирі слова розради.

Щиро дякуємо всім Людям, які взяли участь в похоронах нашої Незабутньої і Дорогої Доні. Хай Всевишній Господь винагородить Вас сторицею.

•

Замість квітів на свіжу могилу на пресфонд журналу „Крилаті" в пам'ять Покійної зложили:

по 20 дол. — Ф. Кузик; по 10 дол. — Д. Войт, І. Кузів, О. Кузів, Ю. Голіней, Г. Москалюк, М. Берник, Я. Процик, І. Гасин, Ю. Наконечний, А. Музика, В. Ганкевич, О. і К. Бохна; по 5 дол. — Л. Галас, П. Галас, М. Чабанюк, І. Боґуцький, М. Платиницький, С. Пиртко, П. Матієнко, Я. Кузів і Лойд Луен, Б. Тодорів, Ю. Леска, М. Сюма, Г. Небесна, М. Ребенська, П. Тарас, І. Федак, М. Голіней, М. Лесюк, В. Кононенко, М. Солтис з родиною, П. Перхун, М. Бачара, П. Ольховецький, М. Стасюк, з родиною, В. Г. Я. Юрчак, А. Финик, Б. Данківський, М. Кушнір, П. Шмаґала, М. Яремчук, М. Головацький, Б. Лужецький, Т. Трицецький, І. Яворський, В. Риндич, Д. Рущак, І. Мірчук, Дара Даук, П. Петровік, Д. Паньків, І. Бандерська-Лонґ, Д. Кіт; по 3 дол. — А. Урбан, М. і Р. Букачик, П. Наконечний, А. Борошок, Х. Геремеш; по 2 дол. — І. Кушнір, А. Хомяк; по 1 дол. — М. Давид і К. Патенко. Разом 367.00 дол.

Ще раз всім щире спасибі.

МИКОЛА І ОЛЯ БОХНА

В незабутню пам'ять:

бл. п. Людмили, бл. п. Ольги, бл. п. Слави ЛЕВИЦЬКИХ

складає на Патріярший Фонд

Теодор ЛЕВИЦЬКИЙ $150.00

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

РОМАНА КОВАЛЬСЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в церкві Пресв. Трійці в Кергонксоні, Н. Й. в суботу, 4 жовтня 1980 р., о год. 8-ій рано

Просимо Родину, Приятелів і Знайомих злучитися в цей день з нами молитвами за спокій Його Душі.

Дружина — ЗЕНОВІЯ
Дочка — УЛЯНА з родиною

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 28 вересня 1980 року, упокоїлась в Бозі,

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБА І ПРАБАБА

бл. п.

ПАЗЯ СВЯТАК

на 84-му році, нар. в Галичині, Україна.

ПАРАСТАС у вівторок, 30-го вересня 1980 р., о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 1-го жовтня 1980 р., о год. 9:30 ранку до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:
муж — АНДРІЙ
сини — ІВАН і ВОЛОДИМИР
донька — ОЛЬГА
8 внуків
2 правнуки

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у п'ятницю, вечір, 22-го серпня 1980 року, на 74-му році життя, по короткій недузі, відійшла у Вічність у Торонті, Канада.

наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА

бл. п.

ПАВЛИНА ШПУР

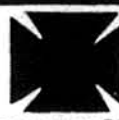
народжена у Топорові, Радехівщина, Україна.

Тіло Покійної похоронено на цвинтарі Йорк, Торонто, 25-го серпня 1980 року.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дочки:
ІРИНА ЛУЦИК
РОМА ОПАЛЕВИЧ з чоловіком
внуки:
ТАРАС І СЛАВКА
ПЕТРО
ОРЕСТ
правнук — ІВАСИК

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що ненадійно, в понеділок, 29-го вересня 1980 р., упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.

ТАРАС МИХАЙЛО ЛОҐУШ

ПАНАХИДА в середу, 1-го жовтня 1980 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в четвер, 2-го жовтня 1980 р., о год. 9-ій рано з похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтар St. Raymond у Бронксі, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — ЗЕНЯ
син — ОРЕСТ
дочка — МАРТА
брат — ВОЛОДИМИР з родиною
сестри:
ОКСАНА ФЕДОРОВИЧ з родиною
ДАРІЯ КУРИЛКО з родиною
теща — АНАСТАЗІЯ ЦВЯХ
та ближча і дальша Родина

Вісті з Німеччини

Цього року святкує українська громада в Німеччині небуденний ювілей — 35-річчя своєї централі. З цього приводу декілька речень з її історії та дещо про її сучасне.

Ідея спільної громадської централі для усіх українців на чужині не була в 1945 році новою. Її леліли деякі громадські чинники у Празі в 20-их роках цього століття, її виписала на своїх прапорах Організація Українських Націоналістів, нею жили різні верстви нашої спільноти, нею були пройняті широкі кола українського громадянства під час Другої світової війни.

Небезпека насильної репатріяції, якої допускалися московські людолови при допомозі окупаційних частин американців, англійців і французів, як також пекуча конечність організаційного охоплення українців на території Німеччини і деяких сумежних країн — тільки приспішили процес консолідації на громадському відтинку.

В днях від 30-го жовтня до 1-го листопада 1945 року дійшло в Ашафенбурзі до 1-го з'їзду представників нашого громадського і культурного життя в Німеччині і в деяких сумежних країнах. З'їзд виробив спільну платформу дії, прийняв цілий ряд постанов про устрій і працю організації, в тому також прийняв постанову, що новостворена організація Центральне Представництво Української Еміграції — доповнення "в Німеччині" прийшло згодом, має бути позапартійним громадським органом, має очолювати та репрезентувати всі українські аполітичні громадські організації та координувати їх діяльність, як також нести правну, моральну та матеріяльну допомогу українським емігрантам.

Кожна з окупаційних зон мала мати своє "Зональне Представництво Української Еміграції". У країнах, на які окупаційна влада поділила була тоді Німеччину, мали працювати Обласні Представництва Української Еміграції, які звичайно охоплювали адміністраційний повіт з центром в тому чи іншому таборі.

Життя мало свої вимоги. Цього адміністраційного подилу не завжди можна було дотримуватися, але визначені вище галузі дії з доповненням про допомогу в ділянках організації праці і господарства, молоді, інформації та дещо в ділянці еміграції — залишилися й надалі актуальними.

Сьогодні на терені Німеччини залишилося кругло 22 тисячі українців. Майже усі вони входять до ЦПУЕН безпосередньо і посередньо. Для них — це своєрідний консулят, з дії якого вони безпосередньо чи посередньо користають. Багато із них знає, що існує визнане заступництво, з якого послуг можна скористатися без огляду на віровизнання, партійно-політичну приналежність, ідеологічне спрямування або територіяльне походження.

У світі немає другої організації, що уже у своїй назві має слово "еміграція". В тому є свій сенс, свій змисл, що його не усі хочуть зрозуміти. Слово "еміграція" — це не тільки один з виявів гідности людини. Це також показник, що існують певні проблеми, що є неполагоджені. Це, — зрештою, свідоцтво зла на батьківщині емігрантів. Слід доложити цією громадською централею, яка стоїть на загально-національних позиціях, на службі народу і для його добра.

„Російська большевицька самосвідомість і большевизм"

На згадану вище тему мав доповідь проф. д-р Юрій Бойко, що його влаштувала европейська клітина Світового об'єднання українських письменників "Слово" при співпраці з Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині 18-го травня ц. р. у Мюнхені. Доповідь викликала зацікавлення і на неї прибуло сто осіб. По доповіді відбулася дискусія, в якій порушено цілий ряд актуальних проблем на тему російського імперіялізму та браку його розуміння, браку належної аналізи навіть зі сторони т. зв. "провідних діячів" українського світу. Доповідь відкрив і нею керував голова ЦПУЕН.

„Прометей" у Мюнхені

Головна управа ЦПУЕН влаштувала в дні 31-го травня виступ відомого чоловічого хору "Прометей" з Філядельфії, ЗСА, який у своєму европейському турне відвідав також Мюнхен. Хором диригував майстерно Михайло Длябога, а супроводила його на фортепіяно та дала блискучі сольові виступи відома піяністка Ірина Пелех.

УВУ вшанував пам'ять проф. д-ра О.Кульчицького

У вівторок, 12-го серпня, о год. 7.30 вечора, у головній залі Українського Вільного Університету в Мюнхені спільно відслужили урочисту соборну Панахиду о.проф. Іван Гриньох, о.протопресвітер Палладій Дубицький та о.радник Петро Романишин з Канади за упокій душі довголітнього декана Філософічного факультету УВУ, колишнього ректора, довголітнього голови Делегатури УВУ на Францію та голови Наукової Ради Т-ва Сприяння Українській Науці у Мюнхені — проф. д-ра Олександра Кульчицького, який помер у Сарселі 30-го червня цього року.

На Панахиді були присутні представники наукових, політичних і громадських установ, професори, викладачі і студенти обидвох факультетів, як теж і курсанти високошкільного і педагогічного курсів, і численні громадяни Мюнхену й околиць. Заля була заповнена вщерть.

Після Панахиди, яку хором співали всі присутні, з вступним словом про Покійного виступив о.проф І.Гриньох, який насвітлив діяльність д-ра О.Кульчицького як професора-дослідника і як громадського діяча. Нав'язуючи до сучасних умов і хаосу, що запанував у нашій Церкві на еміграції, доповідач наголосив працю жертвенних одиниць які наполегливо працюють для добра рідного народу, віддаючи йому свої знання, не раз в важких умовах, для виховання молодого покоління. Він сказав, що як психолог проф. О.Кульчицький „вмів розгадати духове „я" людей і при тому вмів дати їм своє „я", що й було джерелом його праці в багатьох площинах наукового і громадського життя". Нав'язуючи до згадки про Христа, що, за євангелистом Лукою (гл.У), доручив рибакам-апостолам щоб „поступили на глибину", а вчиниївши -це, вони наловили багато риби.

Він сказав, що Покійний був людиною, яка, збагнувши своє „я", зуміла рівнож „поступити на глибину" в своєму науковому, педагогічному і суспільному житті. Доповідач з докором наголосив, що в нашому церковному і національному житті якраз бракує таких людей що не бояться „поступити на глибину", і що це є причиною трагедії нашої Церкви і народу, причиною хаосу у проводі.

Нав'язуючи до успення-до розуміння смерти східніми Церквами, — він сказав, що, після віри, — це перехід людини у вічність, це — преставлення, відгранichення людини, коли людина звільняється від минувшини, щоб у пам'яті людей жити у своїй світлості. Такою була смерть д-ра О.Кульчицького, світлу пам'ять якого вшановуємо, бо „пірнувши на глибину" — ставши науковцем, педагогом і суспільним діячем, він візією преображення залишив сліди в багатьох площинах суспільного і наукового життя.

Думки о.проф. І.Гриньоха доповнив о.протопресвітер Палладій Дубицький, що згадав про Покійного як про психолога і педагога, якого з признанням згадують студенти Вищих Теологічних курсів УАПЦ при УВУ.

Пригадуючи присутнім про той „неоцінений скарб, що ми всі носимо у нашому глиняному сосуді", о.Палладій підкреслив, що найкращим доказом цієї нетривкости туземного життя є передчасна смерть одного з молодших колег Покійного — викладача УВУ д-ра Михайла Брика, історика, який, приїхавши читати свої лекції, несподівано помер на удар серця саме напередодні поминального вечора, залишивши в глибокому смутку дружину, дітей, родину та українську громаду в Голляндії. Про нього згадуємо, бо його бракує серед нас при вшануванні пам'яті його колишнього декана, а тому поминаємо і його у молитвах та „вічній пам'яті" що відспівали Покійному присутні.

Другу частину вечора відкрив ректор проф.В.Янів, вітаючи Президента УНР М.Лівицького та голову ВО д-ра Т. Леонтія, голову ЗП УГВР о-д-ра І.Гриньоха, головуДемократичного Руху д-ра А. Фіголя, пані С.Мельник, швагрову Покійного пані І.Іваницьку, ректора УТГІ — проф. І.Майстренка та колишнього ректора УВУ проф. д-ра Ю. Бойка і всіх присутніх.

Опісля в короткому вступі, вказавши на основні заслуги св.п. проф.О.Кульчицького для УВУ та Дому Української Науки ректор підкреслив, що вечір улаштовано саме тоді, коли в Мюнхені є найбільше студентів на семестрах і курсах, щоб таким чином спільно віддати шану Покійному, який для студентства віддав останніх 30 років свого життя. Панахиду відслужено саме в залі, в якій не раз гомоніли слова викладів Покійного — учителя і приятеля молоді.

Творчість і наукову діяльність св.п. проф.Кульчицького насвітлив і оцінив д-р Кирило Митрович, який схарактеризував наукові зацікавлення Покійного як науковця і дослідника в ділянках психології, антропології і філософії, називаючи ряд постатей, з якими науково і досліднику він був зв'язаний і творчість та наукову діяльність яких він цінів і передавав для нового покоління науковців на докторських семестрах УВУ.

Він вказав, що проф. О.Кульчицький, виходячи із своїх спеціялізованих студій, продовжував свої досліди в ділянці етнопсихології, і що теоретичну концепцію сучасної етнопсихології він поширив на студію характеристичних прототипів української культури в минулому та психологічних структури українського народу. Застосовуючи метод Юнга, він накреслював архітипів української культури в творах Сковороди, Шевченка, Франка, що він з'ясовував в персоналістичній концепції, опираючись передусім на поглядах М. Шеллера та Муньє.

Про поїздку проф. О.Кульчицького по Америці та про приятельське відношення його — досвідченого педагога до студентів, мило згадувала д-р Леся Кисілевська - Ткач, наводячи приклади відношення до нього позодиноких українських громад в більших містах Америки, де Покійного радо приймали, і де його вітала теж середньошкільна і студентська молодь, як, очевидно, і старше громадянство та приятелі Покійного. Згадуючи про час своїх студій в УВУ, вона навела одну цитату з „Чаші Амріти" Олеся Бердника, творчість якого Покійний високо цінив:

„Там правда, там воля,
Там знають, чого живе людина..."

Опісля д-р Бляnка Єжабкова, чешка, згадала про поради проф.О.Кульчицького для студентів різних національностей, про його прихильність до чехів, за що студенти його любили і шанували. Згадала також про те, що його семінарі з психології і філософічної антропології мали особливе забарвлення і були повні наукового змісту. Д-р Блянка Єжабкова поділилася з присутніми споминами про Покійного, з яким після студій перебувала в кореспонденційному зв'язку, відвідувала його і пані Людмилу в Парижі, та навела окремі цитати зі своєї кореспонденції з ним, що ще минулого року у листопаді організував її доповідь у Парижі.

У своєму спомині про Покійного д-р Володимир Косик згадав, що св.п. проф О.Кульчицький зокрема цікавився молоддю та проблемами її виховання, дописував на ці теми в пресі. Він започаткував це десь 30 років тому. Покійний брав участь майже в усіх імпрезах молоді, часто пригадував, що дуже потребував цього контакту з молоддю та зі студентами під час викладів на УВУ. Д-р В.Косик сказав, що після студійно-наукової конференції в Парижі в 1976 році Покійний заініціював виготовлення поширеного Збірника на пошану С.Петлюри, редактором якого був д-р В.Косик.

Детальніше про маловідомі епізоди з життя св.п. проф.О.Кульчицького, зупиняючись особливо над Сарсельським періодом його діяльності, розповів проф. Аркадій Жуковський, схарактеризувавши його громадську, політичну і наукову діяльність на зовнішньому відтинку, особливо його пов'язання з НТШ і УВУ, в тому — і в останніх місяцях його життя. Зі слів прелегента виходило, що проф. О.Кульчицький був „амбасадором" нашої науки і культури у Франції, продовжуючи, таким чином, протягом багатьох років своєї діяльності працю покійного проф. О.Шульгина

На закінчення ректор УВУ проф. д-р В.Янів описав у теплому спомині 35-літню співпрацю з Покійним на науковому, педагогічному і суспільно-громадському полі — в УВУ, НТШ, УХР, в Науковій Раді і Делегатурі УВУ на Францію та в інших товариствах. Схарактеризувавши св.п. проф. Кульчицького як людину і як науковця, головно його відданість справі вдержання УВУ, доповідач накреслив його волеву боротьбу останніх місяців життя зі смертю, коли тяжко хворою була і дружина Покійного пані Людмила.

Відспіванням „Журавлів" закінчено цей поминальний вечір, що спричинився до утривалення „Вічної пам'яті" визначної людини, що присвятила своє життя для Університету і для суспільства.

Д-р Б.Кузь

Дві учасниці Форуму в Копенгагені поділились своїм досвідом

Щоб познайомитися ближче з перебігом Світової Жіночої Конференції Декади жіночого поступу, яка відбулася з рамени ОН в Копенгагені, Данія, відділ ОЖ ОЧСУ в Нью Йорку влаштував ширші сходини, на яких делегатки ОЖ ОЧСУ: подруга Д.Степаняк (Нью Йорк) і подруга А.Лозинська - Кий (Філядельфія), поділилися з численними гостями своїми переживаннями, успіхами і невдачами.

Сходини відкрила голова М.Лозинська, вітаючи присутніх; до президії покликано місцеву голову Головної Управи ОЖ ОЧСУ подругу М.Несторчук та проф. П.Андрієнко-Данчук, яка вела програму сходин.

З першим словом виступила Л.Лозинська - Кий, насвітлюючи речево і цікаво перебіг різних сесій і Форуму, сутички з совєтськими делегатками, виступи перед пресою, телебаченням, проведені демонстрації тощо. Прелегентка, хоч належить уже до вирощеніх тут в Америці молодих людей, говорила добірною українською мовою, як і слід ідейним кадрам, щиро відданим українській національній справі.

На Конференції українська делегація на Форумі, демогли виступати і делегації недержавних народів, перевела з успіхом актуальні питання, зокрема питання „Дискримінації супроти рос політв'язнів у СССР", всупереч гострій реакції зі сторони совєтських делегаток, які втішалися, на жаль, підтримкою представниць країн т.зв. „третього світу".

Значним успіхом була 24-годинна голодівка, що її ініціятором була Дарія Степаняк з активною участю д-р Ніни Строкатої-Караванської, яка обширно інформувала пресу про страдницьку і тяжку долю української жінки-політв'язня.

Глибоку аналізу Копенгагенської Конференції подала Д.Степаняк (референтка зовнішніх зв'язків), з'ясовуючи ситуацію у світі та характеризуючи підступні дії совєтських делегатів, серед яких не бракувало агентів КГБ. Чисельна американська делегація — здавалося — приїхала зовсім непідготованою і тому ледве чи могла протиставитись добре і пляново приготованим акціям промосковських елементів, які ширили протиамериканську пропаганду, в той самий час вихваляючи Совєтський Союз, де, мовляв, жінка „втішається усіма правами свободи і рівноправности."

—Насувається питання, —казала Д.Степаняк,— з яким завданням прибула американська делегація до Копенгагену, чому вона не проявила жадної протиакції, промовчуючи явну брехню і пропаганду Москви. Чому така пасивність? Чи були директиви — не дратувати Москву? Сумно і обидно!

Але українські делегатки були на вершку своїх завдань і міцністю духу, і моральною силою, і мудрістю. Тому вони зуміли пробити собі шлях на Конференції, щоб викривати злочини червоної Москви супроти українського народу і багатьох інших, поневолених Москвою народів.

На закінчення прелегентка зауважила, що наші досягнення могли бути значнішими, якщо б ми усі взяли до уваги, що перемогу в боротьбі проти цього ворога людства зможемо здобути тільки тоді, коли будемо кріпко об'єднані. Українські жінки в діяспорі цю істину зрозуміли.

Після доповідей і жвавої дискусії сходини закінчено відспіванням Франкового „Не пора, не пора..." і спільним буфетом, що його приготували подруги ОЖ ОЧСУ.

А.Заборська-Гелетей

УКРАЇНЕЦЬ БЕРЕ УЧАСТЬ У АМЕРИКАНСЬКІЙ ВИСТАВЦІ

Нью Йорк, Н.Й. — Тарас Шумилович, член Американської Професійної Ліги Мистців, бере участь у осінній виставці Картин графіки і скульптури членів Ліги, тут, у Левер Гавз при Парк авеню при 53 вулиці.

Виставка триватиме до п'ятниці 3-го жовтня включно і на ній можна оглянути твори 110-ти мистців з двох стейтів — Нью Йорку і Коннектикат, серед них Тараса Шумиловича найновіша картина — „Летючий корабель".

Виставка відкрита від понеділка до п'ятниці від 9-ої ранку до 5-ої по полудні, в неділю від 1-ої до 5-ої по пол.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ЖОВТНЯ 1980 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Прсв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Ровд Іст у Рочестері. Проситься всіх членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

відбудуться

в суботу, 4-го жовтня 1980 року

о год. 7-ій веч.

в залі Українського Народного Дому

при 140 Проспект Авеню, ІРВІНГТОН, Н. Дж.

НА ПОРЯДКУ НАРАД

1. Відкриття
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2.000 нових членів до кінця цього року
4. Обговорення загальних союзових справ
5. Внески, запити і закриття зборів

У нарадах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

До участи в нарадах зобов'язані члени Управи Окружного Комітету, секретарі та члени Управ приналежних Відділів і конвенційні делегати.

ЗА УПРАВУ:
ЮЛІЯН БАРАНЮК, голова
АНДРІЙ КЕЙБІДА, секретар
ВОЛОДИМИР БОЯРСЬКИЙ, касир

Автобусом...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ють соціяльно-культурний та побутовий прогрес арабських народів. Запитую його, чи це правда, що згідно з недавніми повідомленнями американської преси, в Марокко може статися те, що сталося в Індії?

— Ні, я не думаю, — сказав він. — а це навіть тому, що Іран був доброю „лекцією" для нашого короля... Але не тільки з цієї причини. Між нашим королем і провідниками ісламської релігії немає такої ворожнечі, як то було в Ірані. А також Марокко не є монолітною арабською країною: крім солідної „меншини" берберів, ми маємо також чималу кількість людей европейського походження...

А також американці є значно ближче до Марокко, ніж до Ірану, — напівжартома додаю.

— Американці? — трохи схвильованим голосом повторив наш співбесідник. — Можливо, це наша трагедія, що американський Уряд стоїть за нашим султаном. Адже історія вчить, що за останні 30 років усі диктатори, за спиною яких стояли ЗСА, вже відійшли до історії. Першим з них пішов Сігман Лі в Кореї, потім Батиста (Куба), Чан-Кай-Шек (Китай), Салязар, (Португалія), Франко (Еспанія), Сомоза (Нікарагуа) а вкінці пішов за ними і шах Ірану. Тепер як на глум, ЗСА хочуть зберегти на троні Гасана II... Чи пощастить? Не знаю, але за останніх 20-30 років було так, що кому ЗСА простягала руку — той скорше чи пізніше мусів відійти від влади.

Та вже не довго довелося нам перебувати в Марокко. Після цієї багатої в кольорит і враження поїздки, ми знову збиралися в дорогу, щоб всівши на літак, відлетіти до Америки.